

15. december 2017

Opsamling vedr. rapport fra DCE: Biodiversitet og økologisk rum i agerlandet

Det Nationale Center for Miljø og Energi, DCE, ved Aarhus Universitet har udgivet en videnskabelig rapport med titlen "Biodiversitet og økologisk rum i agerlandet". Aarhus Universitet har foretaget undersøgelser 10 forskellige steder i landet, hvor markvildtlav har lavet vildtvenlige tiltag. Disse tiltag har primært været rettet på at gavne agerhøne og hare. Aarhus Universitet ville undersøge om tiltag på markfladen, såsom stiber med bar jord eller blomster, øger biodiversiteten generelt. I denne undersøgelse blev der også indsamlet DNA-prøver for at få information om diversiteten af liv i selve jordsøjlen.

Så spørgsmålet er om der kommer flere planter, svampe og insekter, både over og under jorden, når man laver vildtvenlige tiltag?

Svaret er, at man godt kan skabe flere levesteder og øge naturindholdet, men det afhænger af, hvor man etablerer sine vildtvenlige tiltag og hvilke måder man gør det på.

Rapporten viser at etablering af vildttiltag i forbindelse med markfladen øger udbuddet af levesteder og øger naturindholdet på den konkrete mark, men at det ikke giver flere forskellige levesteder og arter hvis man kigger på hele bedriften. Når denne form for tiltag ikke gavner biodiversiteten, når man kigger på et lidt større område end lige marken, så er det fordi det kun er ganske almindelige arter, der benytter denne form for vildttiltag. Altså arter der i forvejen findes på marken og i eksempelvis levende hegn og langs veje.

Samtidig er det også sådan, at hvis man laver et vildtvenligt tiltag på en mark, hvor man ikke ændrer væsentligt på eksempelvis fugtighed og struktur så har det heller ingen synderlig effekt på bedriftens samlede biodiversitet.

Det som rapporten peger på der virker er primært tre ting:

For det første skal de vildtvenlige tiltag etableres i forbindelse med allerede eksisterende natur. På den måde udvider man sin bedrifts samlede naturområde om end det måske kun er midlertidigt og samtidigt virker tiltaget som en buffer, der beskytter den mere etablerede natur mod sædvanlige landbrugspåvirkninger som gødsning og sprøjtning.

For det andet er det vigtigt at de vildtvenlige tiltag udvider mængden af levesteder. Det vil sige, at de ændringer man laver på sin mark ikke må ligne resten af marken alt for meget. Fugtighed er et vigtigt redskab. Hvis man kan skabe tørre eller våde områder har det en stor effekt. Høj plantediversitet og særligt med hjemmehørende arter er også et meget vigtigt redskab til at opnå en rig insektfauna.

For det tredje øges effekten af det vildtvenlige tiltag med den tid det får lov at ligge. En barjordsstribe forbliver jo ikke bar med tiden, men hvis man fra starten planlægger at det vildtvenlige tiltag skal forblive der i en længere periode så giver det også et større incitament til at eksperimentere

med tørre og våde områder. Forskellige fugtigheder over året kan være med til at forlænge den tid hvormed jordstykket forbliver bart. Andre tiltag som gavner antallet af levesteder meget er dødt ved og møg fra græssende dyr. Begge tiltag kan være nemmere at arbejde med hvis man forventer at det er flere år til rådighed.

I øvrigt må man formode, at velplacerede og veludførte vildtplejetiltag, der øger planterigdommen og gavner insektlivet også understøtter bestandene af hare og agerhøne. Andre undersøgelser har vist at særligt sommerhalvåret viser sig svært for hare og agerhøne, hvor fødeudbuddet mange steder ikke er tilstrækkeligt for harekillinger og agerhønekyllinger.

Konklusion

For at øge antallet af levesteder mest muligt og dermed øge biodiversiteten på hele bedriften mest muligt skal vildtvenlige tiltag etableres i forbindelse med anden natur. Dernæst må tiltagene i marken ikke ligne den øvrige mark. Endelig er det væsentligt om de nye tiltag kan få lov til at ligge i en længere årrække.

[Du kan finde hele rapporten her.](#) Sidst i rapporten, afsnit 7.4, er der meget konkrete anbefalinger til hvad man kan gøre hvis man vil have mere natur på sin ejendom.